

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ПРОИЗВОДСТВО НА СУРОВИНА ЗА ХРАНА И ЕНЕРГИЯ НА ЕДНА И СЪЩА ЗЕМЯ ЧРЕЗ МОДЕЛИ НА МНОГОСЕВ И АГРОЛЕСОВЪДНИ СИСТЕМИ

МОДУЛ 2

Въведение

Агроресовъдството се характеризира с управление на дървета и храсти в комбинация с добитък, конвенционални култури или смесено земеделие. Казано просто: в миналото лесовъдите са се учили от фермерите как да отглеждат печеливши монокултури, днес фермерите се учат как да отглеждат дървета [1].

Агролесовъдни системи в Чехия

Фермата на Милър в село Ухोलички се намира в регион Централна Бохемия и в момента обработва приблизително 880 хектара земя. В сътрудничество с Чешкия университет по селско стопанство в Прага, той прави експеримент, който се състои от шест реда дървета, разделени от широка ивица почва (т.нар. алейна култура). Системата позволява на Милър да отглежда ценни дървета на един парцел земя едновременно с нормалното производство на култури. Има и други предимства:

- защита на културите от екстремни метеорологични условия (например вятър),
- по-добро задържане на вода,
- увеличаване на биоразнообразието.

За фермера Милър важните функции на експеримента са фрагментиране на ландшафта, задържане на вода, връщане на дивеча и добив на дървен материал. Тук очакването за добив е съчетано с желанието да се създаде функционална и жизнена част от пейзажа.

Подполание е една от малкото области в Словакия, където симбиозата на отглеждане на дървета и култури е запазена до днес (Снимка © T. Velko)

Друг пример за фермер, използващ концепцията за агролесовъдство, но с малко по-различна концепция, е Даниела Питек. Той поема точно по обратния път към агролесовъдството. Когато през 2001 г. започва да се занимава със земеделие в занемарени парцели, с усещането на лесовъд оставя някои от най-ценните дървета на място при почистването им. Той продължава

това, като възстановява стари овощни градини и създава нови. С течение на времето той успява да възстанови ландшафтния характер, който някога е бил типичен за местоположението на неговата земя: мозайка от пасища и овощни градини. Но той не спира дотук и чрез създаването на езера той значително увеличава обема на водата, задържана на земята. В същото време създава подходяща среда за множество птици, влечуги и земноводни, които веднага го населяват. Питек оценява естетическата стойност на ландшафта, биоразнообразието и комфорта, който сянката на дърветата носи на пасящите животни. Фермата в момента обхваща приблизително 600 хектара и комбинацията от паша и овощарство се оказва печеливша в този случай.

Тъй като това е вече установена култура, Даниел Питек също може да предложи ценен опит:

- Той възстановява растителността, както бе споменато, от първоначалните набези, чрез засаждане на издънките и от мрежата.
- Не напява новосъздадените насаждения, компенсира недостига на вода със засаждане през есенните месеци.
- Пластмасовите протектори не му вършат работа, за да го предпазят от диви животни.

Успешният фермер дава и съвет: „Не правете всичко наведнъж, а започвайте с всичко постепенно. Човек научава кое работи и кое не чрез практика, наблюдение и грешки.“

От птичи поглед ивиците земеделска земя между редиците дървета поразително напомнят на типични за чешките села от Средновековието орани. И това изобщо иновация ли е? „Повече или по-малко се връщаме към процедурите, които бяха тук преди.“

Ири Ром

Защо въвеждаме системи за агролесовъдство в чешкото земеделие?

Чешкото селско стопанство трябва бързо да се адаптира към климатичните условия и условията на растеж, тъй като от една страна съществува риск от сух сезон, от друга страна може да има продължителни дъждове, които ландшафтът няма да може да спре и да поеме.

В почвата в нивите често липсва органичен компонент и безброй естествени водни резервоари, басейни и влажни зони са били премахнати в миналото.

Агролесовъдството може значително да допринесе за смекчаване и дори съживяване на чешкия пейзаж. В допълнение към силно екологичната функция, производствената функция създава и управленска част, поради което агролесовъдството също не може да бъде отхвърлено от тази гледна точка.

Агролесовъдството принадлежи към методите на земеделие, които са по-близки до природата и използват максимално околната среда.

Въпреки че агролесовъдството е специфично предимно за селското стопанство, то има силно присъствие и в горското стопанство, особено ако говорим за така наречената средна гора. Ползата от горското стопанство за агролесовъдството е безспорна по отношение на разсаждането на горски дървета и производството на висококачествен посадъчен материал от по-ценни горски дървета като череша, офика, полска круша и др., което ще отвори напълно нови пазарни възможности. за горски разсадници.

Най-подходящите агролесовъдни системи за Чешката република

Въз основа на предишни познания и текущото състояние, ние дефинирахме основните видове агролесовъдни системи, които се взима под внимание:

- Култивиране на дървесни растения върху постоянно затревени площи.
- Отглеждане на дървета върху обработваема земя.
- Комбинирани агролесовъдни системи, съчетаващи предишните две.
- Други агролесовъдни системи, които не могат да бъдат причислени към предишните.

Източници:

1. <https://ekolist.cz/cz/publicistika/priroda/agrolesnictvi-na-poli-jako-v-lese>
2. https://www.researchgate.net/publication/357016918_Agrolesnicke_systemy_a_potential_ich_vyuzivani_a_na_Slovensku
3. <https://www.aleserber.cz/inpage/agrolesnictvi/>

ANNEX – STRUCTURE OF MODULE CONTENT TO PREPARE SLIDES

<p>Module Name:</p> <p>The name of the partner:</p> <p>Country:</p>
--

The name of the module	
Target group involved	
Current information about the topic	
Principles of the specific module	
Basic terms/measures of the module/topic	
Training materials (tasks, case studies, exercises)	
Short description of the materials	
Link of the online resources (film or video resources)	
Specific images (to support the purpose of the resources)	
Duration	
Materials	
No of Learners/Representatives	
Individual or group work	
Step by step guide	